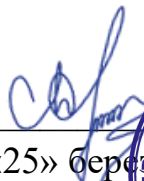

**Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет біології, географії та екології
Кафедра біології людини та імунології**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор Херсонського
державного університету,
професор

Сергій СЕМЕЛЬЧУК
«25» березня 2024 р.

Програма атестації здобувачів вищої освіти
(у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи(проєкту))

Галузь знань 09 Біологія
Спеціальність 091 Біологія
Освітня програма «Біологія»
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Форма здобуття освіти: денна, заочна

ПОГОДЖЕНО
на засіданні
науково-методичної ради
факультету біології, географії і екології

Голова НМР

Анастасія ШКУРОПАТ

«08» лютого 2024 р., пр. № 3

Херсон – Івано-Франківськ - 2024 р

Затверджено на засіданні кафедри ботаніки
протокол від 5 лютого 2024 р. № 7

Завідувач - - Іван МОЙСІЄНКО

Затверджено на засіданні кафедри біології людини та імунології
протокол від 5 лютого 2024 р. № 7

Завідувачка Олена ГАСЮК

1. Пояснювальна записка.

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Біологія» спеціальності 091 Біологія проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи з біології (структура, фізіологія та еволюція біологічних систем і методи дослідження біологічних систем).

Завершується атестація врученням документу встановленого зразку про присудження ступеня бакалавра і з присвоєнням кваліфікації: Біолог.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Вимоги до кваліфікаційної роботи: кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої теоретичної або практичної задачі біології із застосуванням фундаментальних положень і методів природничих наук, яка характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозиторії закладу вищої освіти. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснюється у відповідності до вимог чинного законодавства.

Виконання та тип кваліфікаційної роботи (проєкту) регламентується стандартом вищої освіти Стандартом вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 1457 від 21.11.2019 р.) та освітньо-професійною програмою «Біологія».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

На ОК38 в ОП Біологія відводиться 4,5 кредити.

Мета захисту кваліфікаційної роботи – узагальнення теоретичних знань та практичних навичок з вищезначених модулів та перевірка сформованих на їх основі загальних та фахових компетенцій.

Компетентності та програмні результати навчання, на формування яких направлена захист кваліфікаційної роботи.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК10. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові, предметні) (ФК):

СК01. Здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення конкретних біологічних завдань.

- СК02. Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей.
- СК06. Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування.
- СК07. Здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів.
- СК08. Здатність до аналізу механізмів збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів.
- СК09. Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища.
- СК10. Здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.

Програмні результати навчання

- ПР03. Планувати, виконувати, аналізувати дані і презентувати результати експериментальних досліджень в галузі біології.
- ПР04. Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами.
- ПР05. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних біологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення
- ПР07. Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання.
- ПР08. Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.
- ПР10. Знати основи систематики, методи виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокаріот і еукаріот й застосовувати їх для вирішення конкретних біологічних завдань.
- ПР11. Розуміти структурну організацію біологічних систем на молекулярному рівні.
- ПР12. Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем.
- ПР13. Знати механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації та їхнє значення в еволюційних процесах.
- ПР14. Аналізувати взаємодії живих організмів різних рівнів філогенетичної спорідненості між собою, особливості впливу різних чинників на живі організми та оцінювати їхню роль у біосферних процесах трансформації речовин і енергії.
- ПР15. Аналізувати форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами з визначенням основних напрямів цих процесів.
- ПР16. Знати будову та функції імунної системи, клітинні та молекулярні механізми імунних реакцій, їх регуляцію, генетичний контроль; види імунітету та методи оцінки імунного статусу організму.
- ПР17. Розуміти роль еволюційної ідеї органічного світу.

2.Вимоги до кваліфікаційної роботи (проєкту) відповідають Положенню про кваліфікаційну роботу (проєкт) (наказ ХДУ від 09.10.2020 р. №953Д)

3.Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт (проєктів) відповідають Положенню про кваліфікаційну роботу (проєкт) (наказ ХДУ від 09.10.2020 р. №953Д)

№	Критерії оцінювання	Кількість балів
I. ЯКІСНІ ПАРАМЕТРИ РОБОТИ:		

1	Аргументація актуальності теми, її теоретичної і практичної цінності	0-5
2	Достатність використання наукової літератури	0-5
3	Необхідність і достатність емпіричних даних для розв'язання визначених завдань	0-5
4	Обґрунтованість методики дослідження	0-5
5	Обґрунтованість аналізу й інтерпретація отриманих результатів	0-5
6	Відповідність висновків завданням дослідження	0-5
7	Аргументоване обґрунтування рекомендацій і пропозицій, що представляють науковий і практичний інтерес з обов'язковим використанням практичного матеріалу	0-5
8	Відповідність структури роботи обраній темі	0-5
9	Чіткість, логічність, послідовність викладення матеріалу	0-5
10	Грамотність	0-5
11	Якість і вірність оформлення роботи	0-5
12	Етичний аспект роботи, дотримання норм академічної доброчесності. Унікальність не менше 60%	0-10
II. ПУБЛІЧНИЙ ЗАХИСТ:		
14	Лаконічність і логічність виступу студента	0-5
15	Наявність демонстраційного матеріалу	0-5
16	Глибина і вірність відповідей на питання членів ЕК	0-5
17	Уміння вести полеміку з питань випускної роботи	0-10
III. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ:		
18	Самостійність і планомірний, систематичний характер роботи студента над темою	0-5
19	Своєчасність підготовки роботи до захисту відповідно регламенту роботи університету	0-5

Загальна шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4.Список рекомендованих джерел

Основна

1.Положення про кваліфікаційну роботу

[https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Положення%20про%20кваліфікаційну%20роботу%20\(проект\)%2009.10.2020.pdf?id=bdbea7a6-9e8e-47df-9834-a941de47b243](https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Положення%20про%20кваліфікаційну%20роботу%20(проект)%2009.10.2020.pdf?id=bdbea7a6-9e8e-47df-9834-a941de47b243)

2. Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ (Наказ ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д) (зі змінами наказ від 07.02.2024 № 88-Д)

<https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>

3. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 1457 від 21.11.2019 р.)

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/091-Biolohiya-1.pdf>

4.Порядок виявлення та запобігання академічному плагиату в науково-дослідницькій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (Наказ ХДУ №421-Д від 06.04.2021р.)

<https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance/Pologennja.aspx>

5. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Херсонського державного університету(Наказ ХДУ № 76-Д від 02.02.2018 р.)
<https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Положення%20про%20академічну%20%20доброчесність%20%20ХДУ.pdf?id=7819d62e-c60d-42f9-bea4-9af1df54657b>

Додаткова

6.Блощинська В.А. Етика. Практикум: навч. посіб. / В. А. Блощинська. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 248 с.

7.Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник.- Київ: Кондор, 2006.- 206 с.

8.Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.

9.Професійна культура / Олена Аніщенко // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С. 724-725.

10.Рекомендації щодо забезпечення принципів академічної доброчесності. Підкомісія 303 «Академічна доброчесність» Науково-методичної комісії 15 з організаційно-методичного забезпечення вищої освіти. — К. : Міністерство освіти і науки України, 2016. — 24 с.

11.Рудь Н.Т. Методологія наукових досліджень // Конспект лекцій. – Луцьк: РВВ ЛДТУ, 2007. – 96 с.

12.Горбатенко І.Ю., Івашина Г.О. Основи наукових досліджень. Підручник.— К.: Вища школа, 2001.— 92 с.

13.Ємельянов І.Г. та ін. Методичні рекомендації щодо підготовки, написання та оформлення курсових і дипломних робіт: для студентів біологічного факультету.- К.: МСУ, 2001.- 114 с.

14.Соловйов С.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 176 с.

15.Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій. – Київ: Академвидав, 2005. – 208 с.

Інтернет ресурси

16.Бірта Г.О. Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник/ Г.О. Бірта, Ю.Г. Бургу. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с. – Електронний ресурс. – URL:

<https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/Articles/gornostal/vajinskii%20posibnyk.pdf>

17.Важинський С.Е., Щербак Т.І. В 12 Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с. – Електронний ресурс. – URL:
<https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/Articles/gornostal/vajinskii%20posibnyk.pdf>

Гарант ОП

Олена ГАСЮК